

Bijlage 3. Social Return on Investment (SROI)

1. Inleiding SROI

SROI on Investment (hierna: SROI) betekent “iets teruggeven aan de samenleving” en is net als duurzaam inkopen onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bij aanbestedingen vraagt de gemeente in beginsel een deel van de opdrachtwaarde te besteden aan SROI. Hiermee wil de gemeente Almere zo veel mogelijk maatschappelijke meerwaarde creëren en (Almeerse) werkzoekenden aan werk of een stageplaats helpen. De gemeente heeft in de afgelopen jaren al de nodige ervaring opgedaan met SROI. Resultaat is dat er honderden mensen met afstand tot de arbeidsmarkt de kans hebben gekregen om arbeidsmatig zinnig bezig te zijn en zodoende hun kansen op een nieuwe baan te vergroten.

2. Inkoopbeleid SROI bij de gemeente Almere

In het inkoopbeleid is het volgende opgenomen over SROI:

De gemeente hecht grote waarde aan het bieden van kansen aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Aanbesteden is een instrument dat hier een wezenlijke bijdrage aan kan leveren. De gemeente vraagt met SROI (potentiële) opdrachtnemers een bijdrage te leveren aan de versterking van de sociale infrastructuur. Dit geldt zowel voor Aanbestedingen van werken, leveringen als diensten. Uitgangspunt daarbij is om minimaal 5% van de totale bruto opdrachtsom te besteden aan SROI. Dit percentage wordt verlaagd naar 2% als verwacht wordt dat de loonsom minder dan 30% van de totale opdrachtsom betreft. Het vaststellen van de definitieve SROI-component blijft maatwerk, dat wil zeggen dat deze branche- en projectspecifiek is en proportioneel wordt toegepast.

De gemeente neemt hierbij als opdrachtgever en werkgever een voorbeeldfunctie aan door een sociale paragraaf op te nemen bij aanbestedingen. De invulling blijft echter maatwerk. De gemeente hoopt hiermee het eigen inkoopbeleid in te zetten voor het creëren van lokale arbeidsmogelijkheden en/of leerwerkplekken. Naast het creëren van reguliere (tijdelijke) arbeidsplekken en (betaalde of onbetaalde) stageplekken, leerwerkplekken en werkervaringsplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kan SROI ook worden ingezet om werkzaamheden die momenteel bij de opdrachtnemer blijven liggen via *job carving* door uitkeringsgerechtigden te laten oppakken of om potentiële nieuwe werknemers binnen het bedrijf zelf door de opdrachtnemer naar eigen voorkeur te laten opleiden. Voor opdrachtnemers die hun SROI-verplichting moeilijk binnen de opdracht kunnen invullen biedt SROI ruimte voor een eigen en creatieve invulling.

3. Programmabureau SROI bij de gemeente Almere

Het Programmabureau heeft een ondersteunende en adviserende rol, gericht op een maximaal haalbare uitnutting van SROI. Het invullen van SROI is altijd maatwerk. Het bureau adviseert opdrachtnemers bij het invullen van de SROI-verlichting, stelt samen met hen een Plan van Aanpak op en het bureau legt vervolgens verbinding tussen de opdrachtnemer en het Werkgeversserviceteam van de Gemeente Almere voor het aanleveren van geschikte kandidaten. Verder zorgt het bureau voor contractmanagement en het monitoren van de SROI afspraken en koppelt periodiek de SROI- resultaten terug richting opdrachtgevende diensten. Het bureau zorgt ook voor de communicatie en voorlichting omtrent SROI en legt contacten met Provincies en Rijksoverheid om invulling te kunnen geven aan SROI.

4. SROI prestatietabel

In Almere is gekozen voor een transparante waardebeoordeling in de vorm van een Prestatietabel, waarbij bij de berekening van de invulling van SROI wordt gewerkt met inspanningswaardes. De opdrachtnemer kan verschillende SROI-inspanningen combineren of stapelen tot een voor hem optimale mix. De inspanningswaarde per doelgroep is gebaseerd op de afstand van een kandidaat tot de arbeidsmarkt. Deze inspanningswaarde is de gerealiseerde waarde van de SROI-opdracht. Alle kosten m.b.t. de in te zetten kandidaten zoals loon-, opleidings-, begeleidings- en reiskosten zijn inbegrepen in de genoemde inspanningswaardes in de Prestatietabel arbeid. De in de tabel genoemde inspanningswaardes zijn gebaseerd op een fulltime jaarcontract. Bij inzet van een deeltijdcontract of een contract met een kortere looptijd dan een jaar zal de gerealiseerde inspanningswaarde naar rato worden verrekend. Door deze vorm van maatwerk aan te bieden kan een opdrachtgever SROI veel beter inpassen in zijn of haar bedrijfsvoering, waarmee sociaal en economisch rendement meer in balans kan worden gebracht.

Prestatietabel arbeid	
Doelgroep/ type uitkering	Waarde SROI of inspanningswaarde (o.b.v. fulltime jaarcontract) ¹
<i>Participatiewet uitkering Gemeente:</i>	
Bijstand jongere (< 27 jaar)	€ 25.000,--
Bijstand 45+	€ 35.000,--
Bijstand overig	€ 30.000,--
Doelgroeper ²	€ 30.000,--
Nugger ³	€ 10.000,--
<i>UWV uitkering:</i>	
WW 45+	€ 20.000,--
WW overig (>1 jaar)	€ 15.000,--
WW overig (< 1 jaar)	€ 10.000,--
Wajong	€ 20.000,--
<i>Overig:</i>	
BBL traject (16-27 jaar) ⁴	€ 10.000,--
WSW (detachering)	Betaalde rekeningen aan het SW-bedrijf

Een voorbeeld: de totale bruto opdrachtsom is bijvoorbeeld € 300.000 , 5 % hiervan is € 15.000. De opdrachtnemer kan voor dit bedrag een “kandidaat met een WSW -indicatie” voor een half jaar aan het werk zetten of een “WW-er (> 1 jaar), die langer dan 1 jaar werkloos is” voor één jaar aan het werk zetten om te voldoen aan de SROI-verplichting binnen de overeenkomst.

¹ De inspanningswaardes worden elke 2 jaar opnieuw beoordeeld en bepaald en zijn inclusief loonkosten, opleidingskosten, reiskosten en begeleidingskosten.

² Onder “doelgroepers” vallen alle personen die onder het doelgroepregister van de gemeente en de banenafpraak vallen (uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking)

³ Niet-uitkeringsgerechtigde, die vanuit een niet-werkende situatie aan het werk gaat

⁴ Dit betreft een stapelwaarde bovenop de inspanningswaarde van de desbetreffende doelgroep omdat er sprake is van duurzame uitstroom, een diploma en/ of startkwalificatie waarmee de kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot.

Als het als gevolg van de hoogte van de opdracht, specifieke werkzaamheden of economische omstandigheden onmogelijk is om arbeidsplekken te creëren voor onze doelgroepen volgens de “Prestatietabel arbeid”, dan mag de opdrachtnemer voor de invulling van SROI gebruik maken van meer creatieve mogelijkheden genoemd in de “Prestatietabel overig”, tot een maximum van € 20.000 per jaar.

Prestatietabel overig	
Invulling SROI	Waarde Social Return of inspanningswaarde (max € 20.000 per jaar)
Stage-/ werkervaringsplaats	€ 5.000,-- o.b.v. half jaar
BOL (16-27 jaar)	€ 5.000,-- o.b.v. half jaar
Overige Social Return trajecten	€ 500,-- per 4 uur
Inleg in Sociaal Opleidingsfonds	Geïnvesteed bedrag

5. Bepalen van de waarde van de opdracht bij een Raamovereenkomst

Een raamovereenkomst is bedoeld voor het plaatsen van toekomstige opdrachten en heeft betrekking op een in de overeenkomst beschreven categorie producten, diensten of werken. Voor de looptijd van de overeenkomst worden een aantal voorwaarden afgesproken zoals bijvoorbeeld prijs, kwaliteit, hoeveelheid en levertijd. Het bepalen van de waarde t.b.v. SROI is bij het afsluiten van de raamovereenkomst niet mogelijk omdat de opdrachten nog moeten worden geplaatst. Het bepalen van de waarde SROI gebeurt daarom jaarlijks achteraf op basis van de gefactureerde omzet.

6. Matching, rapportage en monitoring

Na het maken van concrete afspraken met betrekking tot de invulling van SROI met de opdrachtnemer en het vastleggen van deze afspraken in een Plan van Aanpak, zet het Programmabureau de matchingsvraag uit bij een accountmanager van het Werkgeversserviceteam van de gemeente Almere, bij het UWV of bij een andere instantie. Het Programmabureau begeleidt de matchingsfase op afstand, signaleert knelpunten bij de opdrachtnemer of bij het matchen en helpt zoeken naar oplossingen.

Het Programmabureau monitort per contract de gemaakte afspraken en de daadwerkelijke realisatie van de SROI door de opdrachtnemer. Bij de afsluiting van het contract wordt de eindrapportage/-verantwoording opgesteld door het Programmabureau SROI waarin wordt aangegeven in hoeverre door de opdrachtnemer aan de SROI verplichting is voldaan.

Bij het monitoren van de SROI resultaten wordt niet jaarlijks gekeken naar de invulling van SROI maar naar de totale SROI-verplichting voor de gehele contractduur van de opdracht. Wanneer een opdrachtnemer in een bepaald jaar de jaarlijkse SROI-verplichting niet heeft gehaald dan kan hij dit compenseren door in een later of eerder contractjaar meer dan de jaarlijkse SROI-verplichting te realiseren. Bij de eindafrekening wordt gekeken naar het totale SROI-resultaat voor de gehele duur van

het contract ten opzichte van de totale SROI- verplichting binnen het contract. Jaarlijks wordt door het Programmabureau SROI gerapporteerd over de inzet van SROI binnen de gemeente.

7. Boeteclausule

Wanneer blijkt bij de eindverantwoording dat de opdrachtnemer de SROI –verplichting voortkomend uit het contract niet heeft gerealiseerd, dan wordt door het Programmabureau SROI de mate van verwijtbaarheid bepaald, bijvoorbeeld in hoeverre de opdrachtnemer moeite heeft gedaan om de SROI in te vullen en of er verzachtende (markt)omstandigheden van toepassing zijn. Wanneer dit niet het geval krijgt de opdrachtnemer een boete met een maximum van de SROI-verplichting voor deze opdracht opgelegd, die ingezet zal worden voor vakgerichte scholing en training en andere sociale projecten voor de doelgroep van SROI.